

زن به جهت رسالت اصلی خود که پرورش کودک و تربیت نسل انسانی در دامان پر مهر و محبت خویش می‌باشد، باید روحیه و عواطف بسیار لطیف و ظریف و در عین حال انعطاف‌پذیر داشته باشد زیرا مشکلات مهم تربیت جسمی و روانی فرزند در روزهای خطیر طفولیت، تنها با وجود عواطف شدید و حس فداکاری و ایثار و عشق عمیق به او، قابل تحمل است. از طرف دیگر، واضح است که شخصیت سالم انسانی، دراصل در فضای آکنده از مهر، محبت، عشق، شور و صداقت می‌تواند رشد کند و شکوفا شود و زندگی سالم و آباد اجتماعی نیز از افرادی به‌وجود می‌آید که در تابش انوار وجود زنان و مادرانی باعطف و صبور و پاک‌سیرت، پرورش یافته باشند.

محرومیت از محبت مادر و هم‌چنین الطاف همسری مهربان و فداکار در زندگی انسان، بزرگ‌ترین بلا و مصیبت و انحراف‌های روانی را به‌وجود می‌آورد؛ همان‌گونه که تحقیق‌های دامنه‌دار روان‌شناسان و معلمان تربیت، تأکید بر آن دارد.

نتیجه‌ای که از پژوهش عده‌ای از کارشناسان معروف کودکان به‌دست آمده، جای هیچ شک و تردیدی باقی‌نمی‌گذارد که رشد کودکی که به دور از محبت و عنایت مادری، در پرورشگاه‌ها زندگی می‌کنند، کمتر از حد طبیعی بوده و برخی از آنان، دچار عارضه‌هایی می‌شوند از جمله این که ممکن است نسبت به صدای اسباب‌بازی واکنش نشان ندهند، به‌صورت انسانی لبخند نزنند، اشتباهی کافی به غذا نداشته باشند و یا این که بد خواب بوده و از داشتن شادی، تحرک و ابتکار لازم، محروم باشند.

تحقیق‌های علمی، به اثبات رسانده که اغلب جنایت‌ها و خیانت‌ها، به‌دست کسانی انجام می‌شود که از محبت‌ها و الطاف خالصانه و بدون چشمداشت مادرانه، محروم بوده‌اند؛ چنان که مطالعه‌ی زندگی مردان خون‌آشام تاریخ از «چنگیز» گرفته تا «تیمور» و «هیتلر» گویای این واقعیت است که اغلب آنان، از الطاف مادرانه بی‌بهره بودند.

«جان بابی» در این باره می‌گوید: «اطفالی که نسبت به کودکان دیگر یا حیوانات، رفتار بی‌رحمانه دارند، وضع روحی سالمی نداشته و به‌طور تقریبی همگی از محبت مادری در محیط خانواده یا پرورشگاه‌ها محروم بوده‌اند.»

بنابراین بزرگ‌ترین علت گسترش روزافزون بزهکاری، عصیان‌گری و انحراف جنسی کودکان و نوجوانان، کمبودهای شدید عاطفی می‌باشد. اثرهای نامطلوب محرومیت از مهر مادر، درجاتی دارد.

عوارض محرومیت نسبی عبارت است از اضطراب و نیاز مفرط به محبت و حس شدید انتقام‌جویی که به‌تدریج به افسردگی و بزهکاری منجر می‌شود و محرومیت کامل، اثرهای بس نامطلوب‌تری بر رشد شخصیت انسان دارد. به این صورت، زن سرچشمه‌ی جوشان مهر و محبت و صلح و صفا در زندگی انسان است و تا وقتی که محیط زندگی خانوادگی و اجتماعی توسط مردان، آلوده به بی‌اعتمادی و بی‌عدالتی نشود، این چشمه‌ی رحمت الهی، به جوشش حیات‌بخش خویش ادامه خواهد داد.

عزت پناهی

منبع: «روان‌شناسی زن» «سیدمجتبی هاشمی رکاوندی»

نفس زن در رشد عاطفه انسان

